

- [5] Maidebura O. P., Hudkov I. M. Vydatnyi fizyk, orhanizator vyshchoi osvity i nauky H. H. De-Metts – pershyi doslidnyk v Ukraini z dii renthenivskykh promeniv i pryrodnoi radioaktyvnosti na zhyvi orhanizmy. URL: http://nd.nubip.edu.ua/2012_4/12mop.pdf (data zvernennia: 13.03.2019).
- [6] Palii Oksana. Mandrivka za horyzont : do istorii formuvannia fondu spetsialnykh kolektsii Tsentru Sheptytskoho ukrainskyi katolytskyi universytet URL: <https://ucu.edu.ua/news/mandrivka-za-goryzont-istoriyi-formuvannya-fondu-spetsialnyh-kolektsij-tsentru-sheptytskogo/> (data zvernennia: 13.03.2019).
- [7] Pasichnyk Yu. Heorhii Heorhiiiovych De-Metts – fizyk, pedahoh, orhanizator (do 150-richchia z dnia narodzhennia zasluzhenoho profesora fizyky). *Naukovi zapysky* NDU im. M. Hoholia. Psykholoho-pedahohichni nauky. 2011. № 7. S. 181 185.
- [8] Pasichnyk Yu. Heorhii Heorhiiiovych De-Metts – fizyk, pedahoh, orhanizator : Do 150-richchia vid dnia narodzhennia. *Fizyka ta astronomiia v shkoli*. 2011. № 5. S. 42-47.

САВЕНКОВА Л. В., ТОРЛИН И. Частная библиотека учёного как дополнительный источник воссоздания его творческой биографии.

Исследование научного наследства ученых является важным составляющей изучения истории любого университета. В подготовленном материале представлены результаты исследования личного собрания известного физика, профессора, главы кафедры физики Киевского педагогического института имени М. Горького с 1934 до 1947 года Г. Г. Де-Метца, которые позволяют отследить научные связи ученого в первой половине 20-го века.

Ключевые слова: исследование, источники, наука, история, жизненный путь.

SAVENKOVA LIUDMYLA, TORLIN IGOR. Private library of scientist as additional source of recreation of his creative biography.

Research of scientific inheritance of scientists is important making the studies of history of any university. In geared-up material the presented results of research of the personal collection of the known physicist, professor, head of department of physics of the Kyiv pedagogical college of the name of M. of Gorki from 1934 to 1947 Де-Метца, which allow to watch scientific connections of scientist in the first half of 20th century.

Keywords: research, sources, science, history, course of life.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-145.2019.21>

УДК 378.018.43:62/69-029:004

Слабко В. М., Запольська Ю. А.

**НАВЧАЛЬНІ БЛОГИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Однією із найскладніших та гострих педагогічних проблем іншомовної підготовки студентів інженерно-технічних закладів вищої освіти загалом є забезпечення індивідуалізації навчання і стимулювання мотивації студентів до саморозвитку. На думку автора статті, можливим дієвим засобом вирішення цих проблем у дистанційній формі навчання є використання технології ведення навчальних блогів. Авторська методика ведення блогу частково схожа з проектним методом і методом “портфоліо”. З одного боку, навчальний блог доцільно розглядати як проект: його створення і регулярно наповнення вимагає прагматичної

спрямованості на результат, який можна осмислити, застосувати в реальній практичній діяльності. У веденні блогу так само, як і в методі проектів, студенти залучені в діалог культур і мають можливість отримати зворотній зв'язок від професійних лінгвістів і носіїв іноземної мови на основі функції коментарів, вбудовану в блог-платформу. З іншого боку, навчальний блог виконує роль електронного "портфоліо" – засоби контролю та оцінки якості самостійної роботи студента і його прогресу у формуванні професійної іноземної компетентності, що виявляються у порівнянні з першим та останнім записом у блозі. Блог є і специфічним звітом студента, в якому представлені результати аналізу англійських матеріалів з професійної тематики. Водночас доступність блогу в мережі Інтернет може допомогти роботодавцям оцінити здатність випускника вирішувати професійні завдання, що вимагають знання іноземної мови.

Технологія формування професійної іноземної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей у дистанційному навчанні на основі навчальних блогів передбачає: наявність зворотного зв'язку зі студентами у вигляді системи миттєвих повідомлень, електронної пошти та інших засобів, що дозволяють оперативно вирішити виникаючі питання; використання професійно зорієнтованих навчальних матеріалів, актуальних для відповідного напрямку підготовки; урахування професійних інтересів і подальших професійних планів студентів у дистанційному навчанні.

Ключові слова: студенти інженерно-технічних спеціальностей, навчальний блог, професійна іноземна компетентність, дистанційне навчання.

Актуальність завдання зумовлена необхідністю врахування особистісних освітніх потреб майбутніх фахівців та доповнення їхньої мотивації до саморозвитку як чинника успішності у професійній діяльності. Для її вирішення потрібно шукати шляхи підвищення ефективності самостійної професійно-орієнтованої роботи студентів у межах дистанційного навчання, яка повинна ґрунтуватися і за необхідності своєчасно коригуватися викладачем.

Наявність у студентів інженерно-технічних спеціальностей певних навичок онлайн-комунікації дає змогу припустити, що в якості засобу організації самостійної роботи у межах дистанційної форми навчання можливе використання блог-технології – ведення студентами інженерно-технічних спеціальностей веб-сторінок, на яких розміщується самостійно опрацьована ними інформація за професійним спрямуванням іноземною мовою. Це дає змогу активізувати самостійну роботу студентів на основі її індивідуалізації та посилення професійної спрямованості.

Одним з основних трендів сучасної вищої освіти є впровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Однак їхнє застосування породжує низку протиріч. З одного боку, студенти мають у своєму розпорядженні широкий спектр засобів і технологій, що забезпечують доступність інформації і практично необмежені можливості спілкування. З іншого – надмірне перебування у віртуальному просторі у межах дистанційної форми навчання, спричинює такі негативні наслідки для студентів як інтернет-залежність, складність соціалізації, нерозвиненість критичного мислення. Очевидно, що подолання таких суперечностей в освіті пов'язане з вирішенням проблеми організації ефективної взаємодії викладачів і студентів, створеній на основі ІКТ в освітньому середовищі, що забезпечує умови для активізації та індивідуалізації професійної підготовки.

Проблема формування професійної іноземної компетентності студентів

інженерно-технічних спеціальностей є досить актуальною. Про це свідчить низка вітчизняних та зарубіжних досліджень, в яких: розкриваються питання формування комунікативної компетентності (Г. Абрамович, Н. Гез, О. Павленко, Ю. Федоренко, М. Канале (M. Canale), Н. Чомські (N. Chomsky), Д. Хаймес (D. Hymes) та ін.); теорії особистості, діяльності та спілкування (О. Овчарук, М. Свейн (M. Swain) та ін.); професійної іншомовної освіти (Т. Брик, К. Саломатов, Н. Чернова, Е. Шубін та ін.); теорії іншомовної освіти (П. Гурвич, Г. Китайгородська, Р. Мільруд, Ю. Пассов). Водночас окреслені різнопланові дослідження не вирішують повною мірою проблему формування професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей.

Постановка завдання полягає в обґрунтуванні доцільності організації самостійної роботи студентів інженерно-технічних спеціальностей у межах дистанційної форми навчання за допомогою навчальних блогів. Потенціал запропонованої технології розглядаємо на прикладі формування професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей як здатності вирішувати комунікативні завдання в професійній сфері, зокрема й спілкування з носіями іноземної мови, пошук і аналіз інформації в мережі Інтернет, оформлення науково-технічної документації тощо.

Загалом блог зазвичай розглядається як веб-сайт, що складається з записів у вигляді текстових, графічних, аудіо- або / та відеоматеріалів, які регулярно додаються. Спершу блоги, що набули широкого поширення з 1996 р., призначалися для спрощення пошуку в Інтернеті й охоплювали набір посилань на найактуальніші ресурси з їхнім описом. Нині функції і тематика блогів варіюються від розповідей про подорожі до публікації новин великих компаній. Не можна не погодитися з Р. Блуд (R. Blood) в тому, що блоги стали невід'ємною частиною Інтернету, оскільки допомагають читачам орієнтуватися у все більш широкому потоці інформації [6, с. 52].

В огляді перших методичних розробок з ведення навчального блогу, зробленого А. Бартлет-Браг (A. Bartlett-Bragg), наведено алгоритм введення блог-технології в освітній процес, що передбачає етапи створення блогу і рефлексії спілкування студентів у ньому, які здійснюються шляхом коментарів до записів. Водночас особливу увагу дослідник звертає на вдосконалення навичок роботи з інформаційними потоками. Так, науковець відображає як регулярні публікації студентами есе, так і рецензії, що допомагають розвинути, окрім мовних умінь, здатність оцінювати важливість інформації, виокремлювати головне, аргументувати власну позицію [5, с. 8].

Натомість, Л. Завілінські (L. Zawilinski) та Б. Фармер (B. Farmer) продемонстрували на прикладах навчання американських та австралійських студентів, що блоги доцільно застосовувати і для розвитку навичок мислення вищого порядку (higher order thinking skills): критичної оцінки, аналізу і синтезу запропонованих інформаційних матеріалів [7, с. 129; 12, с. 655]. Подібні дослідження проводилися не лише в англomовних країнах. Так, викладачі-лінгвісти з Політехнічного університету Валенсії Б. Монтеро-Флета (B. Montero-Fleta) та С. Перез-Сабатер (C. Pérez-Sabater) організували за допомогою

блогів групову роботу, консультуючи студентів щодо особливостей писемного мовлення і регулюючи діяльність учасників групи. Науковці виявили, що мотивація до складання записів і мовні навички студентів помітно зросли, пояснивши це зацікавленістю блогерів в грамотному поданні інформації своїм читачам [10; 11]. Подальші дослідження, зроблені в Іспанії, підтвердили ефективність використання блогів у формуванні мовних навичок і показали, що для успішного впровадження блог-технології необхідні якісно розроблені завдання для студентів та своєчасна методична допомога з боку викладача [9, с. 340].

Викликає інтерес й успішний досвід турецьких педагогів Р. Арслан (R. Arslan) та А. Сахін-Кізіл (A. Şahin-Kızıll) щодо застосування блог-технології для розвитку навичок письма англійською мовою. На спеціально створених для цієї мети сайтах студенти переглядали призначені для них матеріали і виконували запропоновані викладачем індивідуальні письмові завдання. Ведення навчального блогу передбачало не лише створення текстів на загальні теми (есе, огляди фільмів і книг, опис культурних особливостей різних країн), а й вільний обмін думками стосовно поточних подій (процесу ведення блогу, навчальної та позанавчальної діяльності), що значною мірою стимулювало навчальну мотивацію студентів [4, с. 190].

Значущим є наукові пошуки й Н. Саєнко, яка пропонує власну модель розвитку вмінь писемного мовлення за допомогою сервісу мікроблогів "Твіттер". В якості необхідних для реалізації моделей методичних умов автор визначає: наявність у студентів сформованої ІКТ-компетентності, мотивації до ведення онлайн-дискусії; забезпечення їх завданнями для вдосконалення структури, змісту та мовної коректності повідомлень; використання алгоритму навчання, який охоплює знайомство з цілями проекту, сервісом мікроблогів "Твіттер", критеріями оцінки та послідовністю дій у вирішенні поставлених навчальних завдань [3, с. 195].

У дослідженні Л. Завілінські (L. Zawilinski) представлена концептуальна модель самостійної роботи студентів в Інтернет-середовищі, де також задіяні навчальні блоги. Згідно з моделлю, самостійна діяльність студентів повинна регулюватися такими принципами: загальнодидактичними (наочністю, доступністю, науковістю тощо); психодидактичними (свідомістю, активністю, різнобічним розвитком, єдністю внутрішньої і зовнішньої діяльності); акмедидактичними (активністю як умовою розвитку особистості-суб'єкта, особистісно-професійним розвитком). Етапами зазначеної діяльності є цілепокладання і мотивація майбутніх фахівців, актуалізація знань і умінь, самоорганізація і самооцінка роботи. Серед дидактичних чинників, що сприяють її продуктивності, є створення умов для безперервного формування інформаційної культури студентів та їхніх наставників, певна автономність діяльності студентів, особлива дидактична, педагогічна, психологічна і акмеологічна підготовка викладачів [12, с. 659].

Таким чином, здійснений аналіз публікацій підтверджує актуальність та практичну значущість використання блог-технології в освітньому процесі. Однак, незважаючи на методичне опрацювання окремих аспектів, цілісна

методика системного застосування технології блогів у вузівській освітній теорії і практиці поки відсутня. Залишається недостатньо вивченим і таке питання як діапазон ресурсів дидактичного інструментарію навчальних блогів для індивідуалізації самостійної діяльності студентів інженерно-технічних спеціальностей у межах дистанційного навчання, які освоюють іноземну мову.

Відтак, доцільно виокремити дидактичні властивості навчального блогу у формуванні професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей у межах дистанційного навчання: доступність автентичних Інтернет-ресурсів, можливість ефективної організації інформаційно-мовного середовища, простота використання, а також мультимедійність і свобода самовияву, що дозволяють розкрити творчий потенціал студентів і розвинути всі можливі мовні навички (читання і письмо за допомогою текстових блогів, аудіювання та говоріння за допомогою аудіо- та відеоблогів). Алгоритм формування професійної іншомовної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей, на думку Р. Гришкової за допомогою блог-технології охоплює три етапи:

1) підготовчий, що передбачає знайомство з принципами проектної роботи з використанням блогів, реєстрацію на сервісі блогів, публікацію пробних записів, обговорення можливих тем проектів і правил дотримання інформаційної безпеки в Інтернеті;

2) процесуальний, що базується на виборі теми проекту, публікації письмових матеріалів з цієї теми, вивчення й обговорення в коментарях інших публікацій, а також відповідей на коментарі читачів;

3) оцінювальний, в межах якого проводяться процедури самооцінки повноти розкриття питання, що розглядається, а також оцінки роботи студентів викладачем за заздалегідь зумовленими критеріями [1, с. 108].

Здійснений аналіз науково-педагогічної літератури засвідчив, що процес організації дистанційного навчання студентів інженерно-технічних спеціальностей, спрямований на формування професійної іншомовної компетентності за допомогою використання навчальних блогів, повинен регулюватися такими принципами:

1) індивідуалізації (врахування індивідуальних цілей, інтересів, схильностей студентів і початковий рівень іншомовної компетентності);

2) професійного спрямування (передбачає формування професійно-значущих якостей особистості майбутніх інженерів і дозволяє враховувати (шляхом ведення блогу з професійної тематики) потреби державних і регіональних ринків праці, а також перспективи розвитку технологій і техніки);

3) інтегративності (відображає системність процесу формування професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей, що має міждисциплінарний характер);

4) самоорганізації (передбачає деяку свободу дій студента, що дозволяє йому організувати та активізувати самостійну пізнавальну діяльність, усвідомити професійні вимоги до інформації, що розміщується в блозі, задовольнити потреби в саморозвитку) [2, с. 74];

5) інтерактивності (має на увазі міжособистісну комунікацію студентів з

іншими учасниками освітнього процесу (студентами, викладачами, носіями іноземної мови, користувачами Інтернету), організовану у вигляді обміну коментарями до записів у блозі і зворотного зв'язку від викладача).

Процес ведення навчального блогу у межах дистанційного навчання студентами інженерно-технічних спеціальностей з метою формування у них професійної іншомовної компетентності охоплює чотири етапи: підготовчий, діяльнісний, рефлексивний, оцінювальний.

На підготовчому етапі студентам пропонується обрати тему (із запропонованого списку або іншу, що цікавить їх), яка задаватиме проблемну ситуацію для ведення блогу. Спільно з викладачем складається індивідуальна освітня траєкторія – персональна програма навчання, яка передбачає регулярний перегляд Інтернет-джерел (новинних сайтів, блогів експертів, YouTube-каналів тощо), план-графік блог-публікацій, а також найзручніші способи пошуку, аналізу та подання записів.

Діяльнісний етап передбачає самостійне ведення блогу з публікацією записів не менше одного разу на тиждень і відповідно до встановлених вимог (необхідний обсяг публікацій, кількість опрацьованих джерел, записів, зроблених коментарів тощо). Самостійна робота в межах дистанційного навчання охоплює процедури відбору потрібної інформації в процесі читання, перегляду або прослуховування автентичного матеріалу, а також аналіз вивченого і його оформлення у вигляді запису в блог. Виконувана в процесі обробки інформації діяльність сприяє самонавчанню та взаємонавчанню, контролю, самоконтролю і взаємоконтролю студентів, тобто надає їхній самостійній роботі інтерактивний характер.

Метою рефлексивного етапу є виявлення і корекція невідповідностей і помилок, допущених в процесі ведення блогу. На цьому етапі викладач грає роль консультанта, помічника в успішній реалізації студентом індивідуальної освітньої траєкторії власної самостійної роботи.

На оцінювальному етапі проводиться педагогічна експертиза навчальних блогів на основі встановлених експертами критеріїв. Враховуються також результати виконання студентами професійно зорієнтованих завдань, які свідчать про рівень сформованості професійної іншомовної компетентності.

Відтак, ведення професійно-орієнтованого блогу на англійській мові викликає зацікавленість серед студентів, активізує їхню самостійну роботу, мотивує до пошуку професійно-орієнтованої інформації, створює основу професійних контактів. У межах ведення блогу студенти інженерно-технічних спеціальностей також проводили дискусії за темами, порушених в блогах; приділяли значну увагу прослуховуванню аудіо- та перегляду відеозаписів; готували під час ведення блогу відеоролики, які допомагали поуправлятися в вимові і в роботі на камеру тощо.

Висновки. Таким чином, можемо стверджувати, що самостійне ведення блогу суттєво допомагає розвитку професійної іншомовної компетентності студентів інженерно-технічних спеціальностей і є перспективним інструментом у дистанційному навчанні студентів. Водночас, існують і деякі проблеми: відсутність письмового керівництва з ведення навчального блогу і

формалізованих правил оформлення записів, а також значні часові витрати як студентів, так і викладачів. Отже, в подальшому потрібне створення методичних рекомендацій щодо ведення англomовного блогу з професійної тематики, використання яких може залучити до цієї форми самостійної діяльності більше студентів інженерно-технічних спеціальностей і дозволить більш чітко організувати і корегувати їхню роботу.

Вирішити проблему скорочення робочого і навчального часу можна на основі залучення спеціального програмного забезпечення, яке дозволить автоматизувати аналіз якості навчальних блогів і вироблення поточних технічних рекомендацій. Прикладом можуть бути додатки Grammarly і Hemingway, які автоматично виявляють граматичні і лексичні помилки в тексті і дають довідки щодо їхнього виправлення. Для забезпечення ефективного впровадження подібних програм потрібен їхній аналітичний огляд, вибір найпридатніших з них. Відтак, подальші дослідження вбачаємо у створенні технології організації самостійної роботи студентів інженерно-технічних спеціальностей на основі навчальних блогів.

Використана література:

1. Гришкова Р. О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: монографія. Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. 424 с.
2. Кіш Н. В. Проблема формування культури іншомовного професійного спілкування студентів-майбутніх інженерів. *Науковий вісник УжНУ. Сер.: Педагогіка, соціальна робота.* 2010. № 11. С.73-75.
3. Сасенко Н. С. Іншомовна освіта студентів технічних спеціальностей в аспекті індивідуалізації навчання. *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.* 2012. № 100. С. 192-199.
4. Arslan R. Ş., Şahin-Kızıl A. How can the use of blog software facilitate the writing process of English language learners? *Computer Assisted Language Learning.* 2010. № 23 (3). P. 183-197.
5. Bartlett-Bragg A. Blogging to learn. *The Knowledge Tree.* 2003. № 4. P. 1-12.
6. Blood R. *The weblog handbook: Practical advice on creating and maintaining your blog.* Basic Books, 2002. 144 p.
7. Farmer B., Yue A., Brooks C. Using blogging for higher order learning in large cohort university teaching: A case study. *Australasian Journal of Educational Technology.* 2008. № 24 (2). P. 123-136.
8. Hourigan T., Murray L. Using blogs to help language students to develop reflective learning strategies: Towards a pedagogical framework. *Australasian Journal of Educational Technology.* 2010. № 26 (2). P. 209-225.
9. Lee L. Digital news stories: Building language learners' content knowledge and speaking skills. *Foreign Language Annals.* 2014. № 47 (2). P. 338-356.
10. Montero-Fleta B., Pérez-Sabater C. A research on blogging as a platform to enhance language skills. *Procedia-Social and Behavioral Sciences.* 2010. № 2 (2). P. 773-777.
11. Pérez-Sabater C., Montero-Fleta B. ESP vocabulary and social networking: The case of Twitter. *Ibérica.* 2015. № 29. P. 129-153.
12. Zawilinski L. HOT blogging: A framework for blogging to promote higher order thinking. *The reading teacher.* 2009. № 62. (8). P. 650-661.

References:

- [1] Hryshkova R. O. Formuvannia inshomovnoi sotsiokulturnoi kompetentsii studentiv nefilolohichnykh spetsialnostei: monohrafiia. Mykolaiv : Vyd-vo MDHU im. Petra Mohyly, 2007. 424 s.
- [2] Kish N. V. Problema formuvannia kultury inshomovnoho profesiinoho spilkuvannia studentiv-maibutnikh inzheneriv. *Naukovyi visnyk UzhNU. Ser.: Pedagogika, sotsialna robota.* 2010. № 11. S. 73-75.

- [3] Saienko N. S. Inshomovna osvita studentiv tekhnichnykh spetsialnostei v aspekti individualizatsii navchannia. Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. 2012. № 100. S. 192-199.
- [4] Arslan R. Ş., Şahin-Kızıl A. How can the use of blog software facilitate the writing process of English language learners? Computer Assisted Language Learning. 2010. № 23 (3). P. 183-197.
- [5] Bartlett-Bragg A. Blogging to learn. The Knowledge Tree. 2003. № 4. P. 1-12.
- [6] Blood R. The weblog handbook: Practical advice on creating and maintaining your blog. Basic Books, 2002. 144 p.
- [7] Farmer B., Yue A., Brooks C. Using blogging for higher order learning in large cohort university teaching: A case study. Australasian Journal of Educational Technology. 2008. № 24 (2). P. 123-136.
- [8] Hourigan T., Murray L. Using blogs to help language students to develop reflective learning strategies: Towards a pedagogical framework. Australasian Journal of Educational Technology. 2010. № 26 (2). P. 209-225.
- [9] Lee L. Digital news stories: Building language learners content knowledge and speaking skills. Foreign Language Annals. 2014. № 47 (2). P. 338-356.
- [10] Montero-Fleta B., Pérez-Sabater C. A research on blogging as a platform to enhance language skills. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2010. № 2 (2). P. 773-777.
- [11] Pérez-Sabater C., Montero-Fleta B. ESP vocabulary and social networking: The case of Twitter. Ibérica. 2015. № 29. P. 129-153.
- [12] Zawilinski L. HOT blogging: A framework for blogging to promote higher order thinking. The reading teacher. 2009. № 62. (8). P. 650-661.

СЛАБКО В. Н., ЗАПОЛЬСЬКА Ю. А. Учебные блоги как инструмент дистанционной формы обучения в формировании профессиональной иноязычной компетентности студентов инженерно-технических специальностей.

Одной из самых сложных и острых педагогических проблем иноязычной подготовки студентов инженерно-технических заведений высшего образования в целом является обеспечение индивидуализации учебы и стимулирования мотивации студентов к саморазвитию. По мнению автора статьи, возможным действенным средством решения этих проблем в дистанционной форме обучения является использование технологии ведения учебных блогов. Авторская методика ведения блога частично похожа с проектным методом и методом "портфолио". С одной стороны, учебный блог целесообразно рассматривать как проект: его создание и регулярное наполнение требует прагматичной направленности на результат, который можно осмыслить, применить в реальной практической деятельности. В ведении блога так же, как и в методе проектов, студенты привлечены в диалог культур и имеют возможность получить обратную связь от профессиональных лингвистов и носителей иностранного языка на основе функции комментариев, встроенную в блог-платформу. С другой стороны, учебный блог исполняет роль электронного "портфолио" – средства контроля и оценки качества самостоятельной работы студента и его прогресса в формировании профессиональной иноязычной компетентности, что оказываются в сравнении с первой и последней записью в блоге. Блог является и специфическим отчетом студента, в котором представлены результаты анализа англоязычных материалов по профессиональной тематике. В то же время доступность блога в сети Интернет может помочь работодателям оценить способность выпускника решать профессиональные задания, которые требуют знания иностранного языка.

Технология формирования профессиональной иноязычной компетентности студентов инженерно-технических специальностей в дистанционном обучении на основе учебных блогов предусматривает: наличие обратной связи со студентами в виде системы мгновенных сообщений, электронной почты и других средств, которые позволяют оперативно решить возникающие вопросы; использование профессионально сориентированных учебных материалов, актуальных для соответствующего направления подготовки; учет профессиональных интересов и дальнейших профессиональных планов студентов в дистанционном обучении.

Ключевые слова: студенты инженерно-технических специальностей, учебный блог, профессиональная иноязычная компетентность, дистанционное обучение.

SLABKO V. N., ZAPOLSKA YU. A. Educational blogs as instrument of the controlled from distance form of teaching in forming of professional foreign competence of students of technical specialities.

One of the most thorny and sharp pedagogical problems of foreign preparation of students of technical establishments of higher education on the whole is providing of individualization of studies and stimulation of motivation of students to self to development. In opinion of author of the article, the possible effective mean of decision of these problems in the controlled from distance form of teaching is the use of technology of conduct of educational blogs. Authorial methodology of conduct of blog is partly alike with a project method and method of "portfolio". From one side, an educational blog it is expedient to examine as a project: his creation and regular filling require a pragmatic orientation on a result, which can be comprehended, apply in the real practical activity. In a conduct a blog the same as and in the method of projects, students are attracted in the dialog of cultures and have the opportunity to get a feed-back from professional linguists and носители of foreign language on the basis of function of comments, built into a blog-platform. On the other hand, an educational blog carries out the role of electronic "portfolio" are controls and estimation of quality of independent work of student and his progress in forming of professional foreign competence, that appear by comparison to the first and last record in a blog. A blog is and by the specific report of student in which the presented results of analysis of English-language materials on professional subjects. At the same time availability of blog in a network the Internet can help employers to estimate ability of graduating student to decide professional tasks which require knowledge of foreign language.

Technology of forming of professional foreign competence of students of technical specialities in the controlled from distance teaching on the basis of educational blogs provides for : presence of feed-back with students as a system of instantaneous reports, e-mail and other facilities which allow operatively to decide nascent questions; use of the professionally orientated educational materials, actual for corresponding direction of preparation; an account of professional interests and further professional plans of students is in the controlled from distance teaching.

Keywords: students of technical specialities, educational blog, professional foreign competence, controlled from distance teaching.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-145.2019.22>

УДК 371.134:615.15:37.048,4

Філіппова Л. В.

ПРОФЕСІЙНА РЕФЛЕКСІЯ ВИКЛАДАЧА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

В статті розглядаються підходи професійної рефлексії викладачів, як самопізнання, самоаналіз. Описується поетапний процес самоаналізу під час педагогічного процесу та поетапний процес самооцінки, які впливають на професійно-особистісне самовдосконалення викладача. Всі головні етапи дозволяють викладачу розпізнати та пізнати внутрішні процеси, які відбуваються під час педагогічної діяльності. З педагогічного рівня рефлексії розкривається намагання викладача не лише передати науково-практичну інформацію студентові, а і намагання викладача до саморозвитку рефлексивних власних дій. Розглядається вплив